

DEJEPIS 7. ROČNÍK – UČEBNÝ MATERIÁL

(Slovania, Veľká Morava, Uhorsko)

SLOVANIA A ICH PÔVOD

Pravlast Slovanov sa nachádzala **medzi riekami Visla a Dneper**.

Odtiaľ sa Slovania postupne rozšírili do strednej a juhovýchodnej Európy.

VEĽKÁ MORAVA

Veľká Morava vznikla **v roku 833** spojením Moravského a Nitrianskeho kniežatstva.

Panovníci Veľkej Moravy

- **Knieža Mojmír I.** – zakladateľ Veľkej Moravy
- **Knieža Rastislav** – pozval solúnskych bratov
- **Knieža Svätopluk** – za jeho vlády mala Veľká Morava **najväčší územný rozsah a rozmach**

Na Veľkej Morave **nevládol knieža Kocel**.

SOLÚNSKI BRATIA

Solúnskych bratov **Konštantína (Cyrila) a Metoda** pozval na Veľkú Moravu **knieža Rastislav**.

- Prišli **v roku 863**
 - Vytvorili **prvé písmo Slovanov** – hlaholiku
 - Po smrti Metoda sa jeho nástupcom stal **Gorazd**
-

UHORSKO – ZAČIATKY ŠTÁTU

Prvým uhorským kráľom bol **Štefan I.**

Posledným panovníkom z rodu Arpádovcov bol **Ondrej III.**

Zlatá bula z roku 1222 zaručovala šľachte **právo na odpor proti kráľovi**.

MOCENSKÉ BOJE A ŠĽACHTA

Prezývku „**pán Váhu a Tatier**“ mal **Matúš Čák Trenčiansky**, najmocnejší veľmož svojej doby.

ANJOUOVCI A KAROL RÓBERT

Karol Róbert z Anjou uskutočnil významné reformy:

- zaviedol **pevnú menu**
- podporoval **baníctvo**
- posilnil kráľovskú moc

Za vlády Anjouovcov sa **Kremnica** stala **hlavnou mincovňou Uhorska**.

ĽUDOVÍT I. VEĽKÝ

Ľudovít I. mal prímeno **Veľký** a bol **uhorským aj poľským kráľom**.

LUXEMBURGOVCI

Žigmund Luxemburský sa stal uhorským kráľom vďaka sobášu s **Máriou z rodu Anjou**.

Práve on dal **13 spišských miest do zálohy Poľsku**.

MATEJ KORVÍN

Matej Korvín (Matej Huňady) mal prímeno „**kráľ so znakom havrana**“.

- Pozýval **Valachov z Rumunska**, aby osídľovali hornaté oblasti Slovenska
- Založil **prvú uhorskú univerzitu v Bratislave**

Najstaršia univerzita na Slovensku sa volala **Academia Istropolitana**.

VLÁDNÚCE RODY V UHORSKU – PORADIE

Správne poradie rodov, ktoré vládli v Uhorsku:

Arpádovci → Anjouovci → Luxemburgovci → Habsburgovci